

Els Carburos

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Boades, Els Carburos.
Emplaçament Raval de Boades, a la riba del Llobregat

Coordenades:

Latitud: 41.6917
Longitud: 1.8604
UTM Est (X): 405166
UTM Nord (Y): 4616174

Classificació

Número de fitxa 08061-23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XIX
Any 1898
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA n° 30891.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A09022
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 01/05/2006 - 02:00

Descripció

El conjunt arquitectònic de la Companyia Fabril de Carbons Elèctrics es troba al barri de Boades i al costat del riu Llobregat. Està format per diferents naus entre les que destaquen les sis xemeneies de gran alçada que acompanyen les naus de producció i que es corresponen amb els seus respectius forns. Actualment es conserva el complex, però s'ha segregat la titularitat entre diferents propietaris, que han destinat les naus usos industrials de tot tipus, fet que li ha donat un caràcter de parc industrial plenament polivalent. L'estructura general està formada per naus rectangulars allargades disposades al llarg de dos carrers que es creuen. Les naus són de maó amb finestrals d'arc de mig punt rebaixat i seguits a cada costat i amb una decoració senzilla consistent en pilastres als angles que sobresurten de la teulada a modus de pinacles. Les naus tenen teulada a doble vessant amb el carener perpendicular a les façanes més estretes. Generalment aquestes façanes són de grans finestrals de vidre entre pilastres de maó. La majoria s'han modificat en ser destinades a nous usos. Destaquen també a més de les xemeneies, la casa principal que segueix l'estructura característica de les cases destinades a oficines de les colònies industrials: planta quadrada amb teulada a quatre vessants i remada per una torre lluernari, de planta i dos pisos, amb les façanes simètriques amb tres obertures per planta. Al Llobregat hi ha una resclosa que desvia l'aigua a un canal que discorre per sota d'algunes naus fins a desembocar altra vegada al riu, generant el salt una força de 100 CV. Té vuit xemeneies, alguna de prop de seixanta metres d'alçada, què són un símbol de la industrialització a Catalunya.

Observacions:

El conjunt de xemeneies és un dels més característics del patrimoni industrial català.

Història

La "Fàbrica de Carbuos Eléctricos" va ser fundada l'any 1898 per Climent Asols i Bovet. Fou la primera empresa de l'Estat dedicada a la producció d'elèctrodes de carbó per a l'enllumenat públic d'electricitat essent una empresa pionera i única a Catalunya. Destacà des dels seus inicis per una marcada activitat exportadora, en subministrar barretes de carbó per a la il·luminació de fanals de ciutats com París, Berlín, Nova York, Boston, Xicago o Sidney. En els seus inicis s'anomenava Carbons Asols i va guanyar el Diploma d'Honor a la Gran Exposició General de Manresa el 1901. Amb el temps va ser transformada en la Companyia Fabril de Carbons Elèctrics. A Climent Asols el van succeir a la seva mort el 1910, Francesc Claret i Reguant, posteriorment els seus fills Josep i Manuel Claret i Asols, més recentment Josep M. Claret i Abarca; els nostres dies Josep Alfons Claret Oriol-Cortada. La Companyia Fabril de Carbons Elèctrics va ser una de les fàbriques més modernes del país pel que fa a la seva avançada tecnologia: la seva maquinària era construïda a Berlín, en els importants tallers de Magdebourg i Nuremberg. Disposava d'una bateria de forns que suportaven grans temperatures, construïts amb material refractari provinent de les mines de Schavandorf, en aquella època una de les millors del món. Aprofitava la força hidràulica del riu Llobregat per la producció. La seva producció experimentà un gran impuls arran de la posició espanyola de neutralitat durant la Primera Guerra Mundial. Amb l'aparició de les làmpades de vapor de mercuri o sodi d'alta pressió, la producció anà minvant, tot i que posteriorment es va seguir produint electrodes, carbons per escobretes, grafit i focus incandescents. Entre d'altres coses, va fabricar els raigs lluminosos de Montjuïc encesos per l'Exposició Universal del 1929. Va deixar de funcionar el 1992 tot i que actualment segueix utilitzant-se amb ús fabril però amb altres productes i ús polivalent ja que va ser segregada i venuda a diferents propietaris. Com a data curiosa assenyalar que en una de les naus es guardaven fanals i globus de les principals ciutats del món que servien per provar les barretes de carbó destinades a la il·luminació incandescent de les vies públiques de grans ciutats europees.

Bibliografia

AA.VV. (2002). Cent elements del patrimoni industrial a Catalunya. Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. Ed. Lunverg. Camprubí, J. (1995). Fàbriques i empreses. Article publicat a Regió 7 el 17-2-1985: La Fàbrica dels Carbons Elèctrics. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, fitxa nº 30891.

